

14) Umskipan og botan av lögtingsins og kommunanna figgjarligu viðurskiftum.

Er ein broytan og botan av landsins og fólksins figgjarligu viðurskiftum neyðturvilig?

Avgjort.

Gjøgnum javnaðarmannanistarið hevur javnaðarflokkurin fingið 4 økonomiskar finansskipanir:

- 1) Finansplanur, 5 ár 2.500.000 kr.
- 2) Jarðareformurin, 10 ár 2.200.000 kr.
- 3) Finansordningurin, 10 ár 11.000.000 kr.
- 4) Erhvervskommissionin, 10 ár 5.000.000 kr. tils. 20.700.000 kr.

Javnaðarflokkurin hevur sum stríðsmaður fyri hesum 4 finansplanum sýnt seg sum smámanusins talsmaður í landsins mest brennandi interessum.

Í hesum planum liggja fastar styrskveitingar til kommunur, vegir, havnir, social mál, mentamál, jarðabrúk, industrimál og fiskiskap.

Ein kundi hildið á at spurt. Men svarið varð tað sama.

Hin einasti, ið forur ein heilbrigðaðan smámanna- arbeidara- og fiskimannapolitikk er

javnaðarflokkurin.

Fiskimenn.

Næstan á hvørjum ári hoyrir ein, hvussu fiskimenn klaga yvir, at teir fáa ov lítið fyri fiskin, og at fiskurin liggur óseldur inntil langt út á heystið — stundum út um nýár.

Hetta er harmiligt at hoyra, serliga tá ið ein veit, at tað er lættasta sak av verðini at fáa annað og betri skil á hesi viðurskifti. Men frigering fiskimansins má verða fiskimansins egnu verk. Fiskimaðurin má ikki lata seg villeiða. Tað er tað, ið hann higartil dags hevur gjørt. Høvdu fiskimenn haft lurtað eftir tí, sum vit javnaðarmenn hava sagt og skrivað, so høvdu teir langt síðani átt pakkhús, turkíhús, fiskapláss o. s. fr. víða hvar um landið, og tá kundu teir sagt sum so við reidararnar: Vilja tit keypa fiskin fyri ein hampuligan prís? ella turka vit hann sjálvir. Svarið skjótt! kundi fiskimaðurin tá sagt. Men hvat kann fiskimaðurin nú siga?

Føroya Fiskaexport verður stýrt av berum reidarum. Men tað er lætt at fáa tað broytt, fíall fiskimenn fáa sær pakkhús kring um landið og virka teirra fisk sjálvir og selja hann sjálvir. Hvar bygd, har sum pakkhús og turkíhús er, verður so inn- teknað sum limur av Føroya Fiskaexport. Á tann hátt fáa

fiskimenn brátt so nógvur stlemmur innanfyri Føroya Fiskaexport, at teir fáa teirra egnu menn settar til ráðið har.

Fyri einum ári síðani keyptu vit eina krambúð í Vági við fiskapláss, turkíhúsi, pakkhúsum o. s. fr. Hvat var meira rímligt enn tað, at fiskimannafeløginu gingu saman við okkum. Feløginu kundu t. d. latið ein driftskapital til at keypa fisk fyri — ikki bert í Vági, men kring í øllum teim stóru byggunum í Føroyum. Tí hvat meining er í tí, at fiskimenn, tá teir eru í Grønlandi, selja fisk til dampararnar — og ikki víta prísir? Slík kor kann ein ikki í nøkrum øðrum landi bjóða fríum monnum.

Ella hvat høpi er í tí, at fiskimenn ongan annan útveg hava enn at selja veiðuna til tann fyrsta tann besta reidara fyri tann prís, sum hann vil geva fyri fiskin?

Somir slíkt seg í einum landi, hvar fólk eittast at hava fríheit. Hvat fríheit hava okkara fiskimenn? Teir, sum vága lívið fyri at halda landinum uppi.

Teir hava onga fríheit nú í 1940 meira enn húskallarnir høvdu hjá bóndunum fyri 100 árum síðan.

Men Føroya fiskimenn velja afturhaldsmenn í teir fremstu sessirnar bæði í organisatiónum, sóknarstýrum, lögtingi o. s. fr. Soleingi sum so er, er tað vónleyst at hjálpa fiskimenninum undan okinum.

Nú stendur lögtingsval fyri durum, og tí vil eg aftur eina ferð enn rópa út til fiskimenn okkara kring um Føroya land: Vaknið upp og siggið, at tit eiga rætt til at ráða í Føroyum. Tit eru fleirtalið av fólkinum. Gevið ikki maktina frá tykkum og upp í hendurnar á teimum, sum sápa róman oman av og geva tykkum mysuna ella tað, sum nógv verri er.

Rekið nú afturhaldsmennin út av Føroya lögtingi, og so, tá ið onnur valg verða: Rekið tá afturhaldsmennin út hvørjum einasta sessi í Føroyum bæði á landi og á sjógví. Tá skal frælsissólin skina yvir alt Føroya fólk, ikki bert á teir, sum foddir eru við peningapasanum millum herðarnar, men líka so væl á tykkum fiskimenn, sum vága lívið fyri at halda landi okkara uppi.

»Upp brøður til dagsverk og dyst.

J. H. Danbjørg.

Tandlæge Kaaber
praktiserer i Klaksvig
fra Onsdag den 31. i 8 Dage.

Stemmið uppá lista



Kontantbetalningar-grunnurin.

Vit fiskimenn vóru fegnir, tá ið vit frættu um at javnaðarflokkurin á tingi hevði tikið upp spurningin um eina minstuløn til okkum fiskimenn nakad á sama hátt, sum norskir fiskimenn hava fingið. Vit vóru fegnir, tí so sárt tað hevði kenst tá ið fiskiskapurin mis- eydnaðist, at koma heim aftur uttan eitt oyra til konu og born.

Tá ið eg læs, at tað í er- hvervskommissionini var eydnast at fáa forkað málið enn víðari soleiðis, at hvør einasti sluppskari kom at fáa um 80 kr. um mánaðin sendar heim uttan oyra útreiðslu, í tí at staturin vil geva eitt tilskot, sum er størri enn rentur av láninum og sendiútreiðslurnar. Trygging- arútreiðslurnar 2,50 um mánaðin, vit eru burturi — fyri at fáa peningin uttan mun til, um fiskiskapurin er nógvur ella eingin, kann ikki sigast at vera stórur í mun til tann vinning vit fáa.

Sum fiskimaður ynski eg nú framman fyri hetta væl at takka tykkum javnaðarmonn- um, fyri hetta hitt størsta fram- stigið til økonomiska frigering, ið gjørt er á tingi fyri Føroya fiskimann, og eg loyvi mær at biðja allar fiskimenn um 30. januar at hjálpa javnaðarmonn- um at halda fram við teirra arbeiði fyri fiskimannin.

Fiskimaður.

Politiskir fundir.

Nú nærkast valdegnum, og tað er sjálvandi, at valevnini ferðast um landið at halda valfundir. Fyrsti valfundur var mánaðagvöldið í Havn. Har tal- áðu valevni av ikki minni enn 5 listum. Hesin fundur varð útvarpaður í radio, men ikki hoyrdist hann væl úti um landið.

J. P. Hendriksen, lögtings- maður talaði fyri javnaðar- menn og varð sera væl fagnað- ur av fundarfólkinum. Gamla sjálvstýri og hin nýggji konser- vativi flokkurin við tí radikala spjaldrinum áttu ikki at komið fram á almennan fund við tí orðaskifti, ið fram fór teirra millum. Eisini loysunarflokkur- in hevði sínar stríðskreftur trammí á hesum fundi, og sama sambandið.

Der er i disse Dage udgaaet Opfordring til thorshavnske Damer om at strikke for Finlands hjælpem, og dette Arbejde er allerede i fuld Gang i mange Hjem samt i større Institutioner foruden den allerede for nogen



er

arbeidaranna og fiskimanna listi til lögtingsvalið 30. januar 1940

KUL og KOKS

leveres til billigste Dagspris fra Lager i Thorshavn.

A.-S. BALSLEV & Co
Telefon 20 & 237.

Við lögtingsvalið 30. januar eiga allir Føroyingar at stemma uppá lista A.

Sum domi um, hvussu stemmað verður, seta vit her vallista javnaðarmanna fyri Norðuroyar:

A. Føroya Javnaðarflokkur.	×
J. E. Jacobsen, havnameistari, Klakksvík.	
H. P. Klein, vrakari, Klakksvík	
G. Matras, fiskimaður, Klakksvík	
Chr. Jacobsen, vrakari, Klakksvík	

Tann ið heldur vil stemma uppá ein av monnunum, setur krossin aftanfyri navn hansara.

Tid siden dannede store Strikke- klub. Imidlertid er der stærk Mangel paa Garn, hvilket dog snart forventes afhjælpet i nogen Grad, da Uldspinderiet har stillet sig saa forstaaende at til- byde Spinding 2 Sondage i Træk. Enhver Kvinde, der vil hjælpe til med Strikningen, bedes ven- ligt sætte sig i Forbindelse med TH. 317 (helst mellem Kl. 1 og 4), hvor nærmere Oplysninger gives.

Sanna Restorff. Lina Rein.
Margaretha Juul.

Miseydnad val- agitation.

Í Dagblaðnum 23.—1. h. á. hevur stjórin sett eina yrking, ið vígd er Jóannes Patursson.

Hesa yrking, sum av mær varð send til Jóannes bónda í 1936, var eg seint í heyst av einum blaðmanni biðin um at lata seta í »Nýtt land«, fylgis- blað »Dagblaðsins«.

Síðani havi eg ikki frætt nak- ad um hesa yrking, og eg havi ikki givið loyvi til, at hon skuldi koma í »Dagblaðið« líka so lítið sum egeri biðin um loyvi til tess.

Tað er tí eitt sindur logið og ónosligt, at blaðið nú fyrstani skal gera nýtslu av henni, og tað sum valagn — Til hetta var hon ongatið ætlað.

Andrea Arting.

Grønlandsútróðurin - vánaligt úrslit.

Eg siggi, at menn eru farnir at samla inn til teir neyðstaddu Finnendingarnar, og tað haldi eg vera bæði gott og beint; men tað kennist samstundis so sárt at vita sær ta neyð, ið ræður millum okkum sjálvar, og at menn einki gera fyri at avhjálp- ana.

Eg var ein teirra, ið var og róði út í Grønlandi í summar. Vit hava stutt síðani fingið boð um, at vit hava gjørt undirskot. Hvussu skulu vit liva og hava skatt og annað at betala aftrat. Her krevur at fáast ein hjálpanði hond, og tað skjótt — líka skjótt sum tann hjálpin, ið veitt verður Finnendingum.

Hvat hevur Føroya lögting arbeiðt fyri okkum? Aðrir enn teir fámennu javnaðarmenninir — ið roynt hava, hvat teir kundu — hava illa nokk viljað tikið okkum uppá tunguna í tinginum.

Tað má sigast at vera eitt ringt skil, at vit, sum hava flutt 1300 tons av fiski til landið, 225 manns, skulu nú noyðast at betala aftrat hesum.

Eg vóni, at hitt allmenna tekur sær av okkara sak so skjótt sum gjørligt — so vit fáa eina munandi hjálpa.

Niels Peter Joensen.

Maður av húsi at velja javnaðarmenn!